

משה לישראל: לא תפיקו ותיתו מרשות היחיד דירכו, לרשות הרבים [לא תוציאו ותביאו מאהליכם, שהם רשות היחיד, אלי, לפי שאני נמצא ברשות הרבים].

אך דנה הגמרא: וממאי דבשבת קאי [מנין שעל מלאכת הוצאה בשבת היה מזהיר אותם משה?! דילמא בחול קאי, ומשום דשלימא לה עבירתא, [הרי יתכן שאמר להם משה שלא יביאו אליו עוד נדבה, כי די היה לו בנדבה, שכבר הביאו כדי להשלים את מלאכת המשכן], ברכתיב באותה פרשה, "ויצו משה, ויעבירו קול במחנה לאמר. ויכלא העם מהביא. והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה, והותר".⁽²⁾

ומשנינן: גמר "העברה העברה" מיום הכפורים של יובל. כתיב הכא "ויעבירו קול במחנה", וכתיב התם, ביום הכפורים של

היחיד לרשות הרבים, תולדה דמלאכת הוצאה [השנויה לעיל עג א בין אבות המלאכות] היא.

ומעתה יש לדון: מלאכת הוצאה גופה, היכא כתיבא, היכן היא נאמרה בתורה?⁽¹⁾

אמר רבי יוחנן: דאמר קרא "ויצו משה, ויעבירו קול במחנה לאמר, איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקודש". דהיינו, שלא יביאו אליו נדבה למלאכת המשכן. והניחה הגמרא שהציווי של משה שלא יביאו אליו נדבה, היה בשבת, ומשום איסור הוצאה.

והרי משה היכן הוה יתיב [היכן היה מקום מושבו]? — במחנה ליה היה יושב. ומחנה ליה, רשות הרבים הוא. כי כל ישראל היו מצויים שם אצל משה רבינו. וקאמר להו

עליה?!

ותירצו: כיון שמלאכת הוצאה, מלאכה "גרועה" היא [כלומר, יש חידוש בכך שהיא נחשבת למלאכה, שהרי מה לי מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, ומה לי מוציא מרשות היחיד לרשות היחיד], לכן לא די במה שהיתה מלאכה כזו במשכן כדי לחדש מלאכה כעין זו, אלא אם כן יש מקרא כתוב. וראה עוד בתוספות לעיל ב א, שכתבו מטעם זה: וכן בכל תולדות דאבות מלאכות לא חיישינן שיהא במשכן אלא אבות בלבד, ובתולדות דהוצאה בעינן שיהא במשכן, ראה שם שהביאו ראיות לזה.

2. התוספות בשם הר"ח אינם גורסים את קושיית הגמרא "וממאי דבשבת קאי", ומשום שעיקר הלימוד הוא מהא דרחמנא קרייה

1. א. הקשה ה"פני יהושע": מה הקשר בין השאלה "הוצאה גופה היכא כתיבא", עם מה שאמר "מכדי זריקה"? והרי שאלה זו, היכן כתובה הוצאה בתורה, היתה צריכה הגמרא לשאול לעיל, בריש המסכת, על משנת "ציאות השבת שתים שהן ארבע", ועל המשנה בפרק כלל גדול המונה את אבות המלאכות ובכללן "המוציא מרשות לרשות"! וראה את דבריו באריכות, ובישוב עוד כמה קושיות. וראה עוד בהגהות רבי אלעזר משה.

ב. הקשו התוספות: הרי כל אבות המלאכות אין להם מקרא כתוב, אלא ממשכן אנו לומדים אותן, וכל מלאכה שהיתה במשכן, היא מלאכה לענין שבת. ואם כן, הרי כבר נתבאר בגמרא לעיל מט ב, שהיתה הוצאה במשכן בקרשים, שהיו מורידים מהעגלה לרשות הרבים, ואם כן, למה צריך מקרא כתוב להוצאה כדי לחייב